

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 22 lipca 2024 r.

PS-VI.431.3.12.2024.WS

Szanowna Pani
Ewa Mazur
Dyrektor
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w
Ornecie
Kierująca Świetlicą Socjoterapeutyczną
ul. 1 Maja 47
11-130 Orneta

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr WK-I.0030.128.2024 z dnia 31 maja 2024 roku, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, delegatura Urzędu w Elblągu, w składzie:

1. Wioletta Sinkiewicz – główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Iwona Czmochowska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Ornecie. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 10 czerwca a zakończono w dniu 11 czerwca 2024 r. Przedmiotem kontroli objęto realizację zadań ustawowych placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2024, poz. 177 ze zm.) - zwanej dalej ustawą wripsz,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. 2015 poz. 1630) – zwanego dalej rozporządzeniem.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/Świetlica/kontrolowana Jednostka – co oznacza: Świetlicę Socjoterapeutyczną w Ornecie,
2. Dyrektor – co oznacza: Panią Ewę Mazur, Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornecie, kierującą Świetlicą Socjoterapeutyczną w Ornecie,
3. Regulamin/Regulamin Placówki – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Świetlicy Socjoterapeutycznej działającej w strukturze Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornecie.
4. Wychowawcy – co oznacza: wychowawców zatrudnionych w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Ornecie,

5. MGOPS w Ornece/Ośrodek – co oznacza: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornece.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornece. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Ewy Mazur – Dyrektora Ośrodka. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę dokumentacji prowadzonej w Placówce, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora MGOPS, przegląd pomieszczeń Placówki oraz rozmowy z dziećmi uczęszczającymi do Świetlicy.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

I. Dokumenty organizacyjne kontrolowanej jednostki

Kontrolowana Jednostka jest placówką wsparcia dziennego, prowadzoną w formie specjalistycznej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornece.

Działalność Placówki określa *Regulamin Organizacyjny Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy Socjoterapeutycznej*, działającej przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ornece, będący załącznikiem do Zarządzenia nr 12 z dnia 30 listopada 2022 roku w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Placówki Wsparcia Dziennego – Świetlicy Socjoterapeutycznej, działającej w strukturze MGOPS w Ornece **/akta kontroli str. 1-5/**.

Zgodnie z Regulaminem Świetlica posiada 15 stałych miejsc. Uczestnikami zajęć w Świetlicy mogą być dzieci od szóstego do szesnastego roku życia. Adresatami zajęć realizowanych w Świetlicy są dzieci i młodzież wymagające pomocy z uwagi na zaburzenia zachowania oraz wychowujące się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Celem działalności Świetlicy jest zapewnienie opieki wychowawczej, minimalizowanie niedostatków wychowawczych oraz wspieranie działań wychowawczych rodziny i szkoły, a także eliminowanie niepożądanych wzorców zachowania, tworzenie warunków do nauki własnej, pomocy w nauce oraz rozwijaniu własnych zainteresowań i uzdolnień dzieci. Kontrolowana Jednostka funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:30 do 18:30.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy wripz w placówce wsparcia dziennego pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15 wychowanków. Z informacji uzyskanych od Dyrektora MGOPS oraz w wyniku analizy list obecności znajdujących się w Dzienniku ustalono, że limit ten był zachowywany **/akta kontroli str. 6/**.

Zgodnie z zapisem § 4 Regulaminu do Placówki przyjmuje się wychowanków:

- na ich prośbę za zgodą rodziców,
- na prośbę rodziców lub opiekunów prawnych,
- za zgodą rodziców na wniosek szkoły, poradni pedagogiczno-psychologicznej,
- za zgodą rodziców na podstawie zgłoszenia pracownika socjalnego,
- na podstawie postanowienia sądu.

W toku kontroli ustalono, iż pobyt dziecka w Świetlicy był nieodpłatny i dobrowolny, co jest zgodne z art. 23 ust. 2 i 3 ustawy wripz.

W okresie objętym kontrolą nie było przypadku skierowania dziecka do Placówki przez sąd **/akta kontroli str. 7/**.

II. Zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami

Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego, Świetlicą kieruje Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornecie. Ponadto ustalono, że w okresie objętym kontrolą, w Świetlicy zatrudniano:

- 1 wychowawcę - na podstawie umowy o pracę,
- 1 wychowawcę - na podstawie umowy zlecenia,
- 1 socjoterapeutę - na podstawie umowy zlecenia,
- 1 psychologa - na podstawie umowy o świadczenie usług **/akta kontroli str. 8-9/**.

Kwalifikacje wychowawcy zatrudnionego na podstawie umowy o pracę i psychologa poddano analizie podczas kontroli problemowej przeprowadzonej w dniach 12-13 sierpnia 2021 r. (wystąpienie pokontrolne znak: PS-VI.431.1.15.2021.ICH z dnia 17 września 2021 roku). Stwierdzono wówczas, iż osoby te posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy na zajmowanych stanowiskach. Ustalono także, że w aktach tych osób znajdowały się oświadczenia, z których wynika, iż spełniają wymogi określone w art. 26 ust. 2 pkt 1-3 ustawy wrispz.

W toku bieżącej kontroli zweryfikowano dokumentację kadrową wychowawcy oraz socjoterapeuty, zatrudnionych po dniu 13 sierpnia 2021 r. Na podstawie analizy tej dokumentacji ustalono, że ww. osoby posiadały odpowiednie kwalifikacje do zajmowanych stanowisk, określone w art. 26 ust. 1 ustawy wrispz oraz spełniały wymogi, o których mowa w art. 26 ust. 2 pkt 1-3 ustawy wrispz, co potwierdzono w przedłożonych oświadczeniach.

Zgodnie z art. 26 ust. 2 pkt 4 ustawy wrispz, w placówce wsparcia dziennego z dziećmi może pracować osoba, która nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Zgodnie z art. 7b ust. 2 pkt 4 ustawy wrispz sprawdzenia i potwierdzenia, czy ww. osoby nie figurują w ww. bazie danych winien dokonać pracodawca, lub w odniesieniu do osób świadczących usługi w jednostce wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – zleceniodawca (o czym stanowi art. 7b ust. 1 pkt 5 ustawy wrispz).

Na mocy art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140) w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wrispz (wprowadzonych ww. ustawą), pracodawca/zleceniodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie zmian do ustawy wrispz, tj. od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r.

W toku przeprowadzania czynności kontrolnych stwierdzono, iż w stosunku do wszystkich zatrudnionych osób pracodawca dokonał weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym zgodnie z wymaganymi przepisami prawa.

Dyrektor MGOPS przedłożył kontrolującym pisemną informację, z której wynika, że przeciwko żadnemu z pracowników placówki nie wszczęto postępowania karnego o umyśle przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego **/akta kontroli str. 10/**.

W okresie objętym kontrolą w Placówce nie zatrudniano wolontariuszy **/akta kontroli str. 11/**.

III. Spełnianie wymagań lokalowych i sanitarnych

Świetlica mieści się na parterze budynku przy ul. 1 Maja 47. Lokal jest własnością Gminy Orneta. Dysponuje dużą salą – wyposażoną w stoliki z krzesłami, kanapy i regały oraz sali średniej

wielkości bez okien, w której znajdowały się m.in. komputery z dostępem do Internetu, drukarka oraz telewizor. Ponadto Świetlica ma do dyspozycji także aneks kuchenny oraz łazienkę.

W okresie objętym kontrolą Placówka dysponowała materiałami niezbędnymi do realizacji pracy z dziećmi tj. materiałami plastycznymi, gramami planszowymi, zabawkami, książkami dla dzieci i młodzieży.

W związku z faktem, iż Placówka powstała przed 5 września 2015 roku, nie podlegała ocenie pod kątem spełniania wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego, jednakże posiadała aktualną pozytywną opinię, wydaną przez Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Lidzbarku Warmińskim **/akta kontroli str. 11-15/**.

IV. Zasady współpracy z rodzinami biologicznymi/opiekunami prawnymi, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi

Z informacji przekazanych przez Dyrektora MGOPS wynika, że kontakt wychowawców z rodzicami, bądź opiekunami dziecka odbywał się w sposób bezpośredni w chwili, gdy przyprawdzali bądź odbierali dziecko ze Świetlicy, jak również w formie telefonicznej. Wychowawcy na bieżąco omawiali z rodzicami, bądź opiekunami wszystkie problemy z dziećmi oraz ich sytuację szkolną a także motywowali ich do pracy z dziećmi. Wychowawcy zapraszali rodziców, bądź opiekunów do udziału w uroczystościach organizowanych przez świetlicę **/akta kontroli str. 16/**.

Z analizy przedłożonej dokumentacji oraz informacji uzyskanych od Dyrektora MGOPS wynika, że Świetlica w ramach swojej działalności współpracowała z podmiotami działającymi na rzecz społeczności lokalnej oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, tj.:

- Centrum Kultury i Biblioteka Miejska w Ornece,
- Szkoły Podstawowe nr 1 i 4 w Ornece,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Mój Dom” w Ornece,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Kuratorzy z Kuratorskiej Służby Sądowej – Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lidzbarku Warmińskim z siedzibą w Ornece,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornece,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ornece,
- lokalne stowarzyszenia.

Z informacji uzyskanych od Dyrektora kontrolowanej Jednostki wynika, że pracownicy Świetlicy nie współpracowali z podmiotami leczniczymi, gdyż nie wystąpiła taka konieczność **/akta kontroli str. 17/**.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzono, że Placówka realizuje prawidłowo zadania określone w art. 23 ust.1. ustawy wrispz.

V. Sposób realizacji i dokumentowania zadań ustawowych wynikających z formy prowadzonej placówki

W celu zbadania sposobu realizacji i dokumentowania przez Placówkę zadań ustawowych, kontrolujący poddali szczegółowej analizie akta 5 losowo wybranych dzieci. Ustalono, iż Placówka

realizuje swoje zadania w oparciu o roczne plany pracy **/akta kontroli str. 18-37/**. W Planach zawarto: temat tygodnia, cele dydaktyczno-wychowawcze oraz sposób realizacji. Na zakończenie każdego roku sporządzane było sprawozdanie z działalności opiekuńczej oraz sprawozdanie z zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych w kontrolowanej Jednostce **/akta kontroli str. 38-42/**.

Kontrolowana Jednostka prowadziła następującą dokumentację, określoną w § 9 Regulaminu, przykład której stanowią **akta kontroli str. 43-81**:

- Dzienniki zajęć – osobno na każdy rok szkolny, zawierający wykaz uczęszczających na zajęcia dzieci wraz z ich podstawowymi danymi (data urodzenia, adres zamieszkania, telefon kontaktowy do rodziców bądź opiekunów), wykaz obecności i nieobecności dziecka na zajęciach, tematy przeprowadzonych zajęć wraz z podaniem liczby osób w nich uczestniczących,
- Indywidualne teczki pracy z dzieckiem, które zawierały dokumenty takie jak:
 - „*Karta zgłoszenia dziecka*” – wypełniany i podpisany przez rodzica bądź opiekuna dziecka, na jego podstawie odbywało się przyjęcie dziecka do Placówki,
 - „*Deklaracja zgody na udział w zajęciach Świetlicy Socjoterapeutycznej*” – wypełniany przez rodzica bądź opiekuna dziecka,
 - opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej zawierające wskazania do pracy z dzieckiem,
 - zaświadczenia lekarskie.

Dodatkowo w każdej badanej tezcze wychowanków Świetlicy, znajdował się kwestionariusz „*Diagnozy środowiska rodzinnego dziecka*” – zawierający podstawowe informacje o rodzinie wychowanka uczęszczającego do Świetlicy, ocenę jego rozwoju i funkcjonowania w sferze społecznej, emocjonalnej i nauki szkolnej oraz kierunki pracy z dzieckiem i jego rodziną.

Odrębną dokumentację, stanowiły dzienniki zajęć socjoterapeutycznych, prowadzone przez socjoterapeutę, zawierające cel ogólny, terapeutyczny, rozwojowy na dany rok szkolny, wykaz uczęszczających na zajęcia, wykaz obecności i nieobecności dziecka na zajęciach, tematy przeprowadzonych zajęć wraz z podaniem liczby osób w nich uczestniczących. Praca socjoterapeuty prowadzona była w oparciu o „*Program socjoterapeutyczny ukierunkowany na rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych*” oraz przykładowe scenariusze zajęć np.: „*Współpraca w grupie*”, „*Asertywność – uczy się mówić – nie*”. Dla każdego dziecka prowadzone były „*Karty diagnostyczne uczestnika socjoterapii*”, w których znajdowała się diagnoza trudności w zachowaniu oraz opis procesu socjoterapeutycznego – wypełniając tym samym obowiązek wynikający z art. 24 ust 3 pkt 2 ustawy w sprawie **/akt kontroli str. 82-124/**. Kontrolujący pouczyli Dyrektora Świetlicy, aby opracowując powyższy dokument (indywidualny dla każdego dziecka uczestniczącego wymagającego specjalistycznego wsparcia) stosować nazewnictwo wynikające z zapisów ustawy, dotyczące indywidualnego programu korekcyjnego.

1. Opieka i wychowanie

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, do Świetlicy zapisanych było łącznie 15 dzieci. Na podstawie analizy dzienników zajęć stwierdzono, że opieka nad dziećmi sprawowana była zgodnie z zasadą określoną w art. 28 ust. 2 ustawy w sprawie, tj. pod opieką jednego wychowawcy w tym samym czasie, przebywało nie więcej niż 15 dzieci.

Placówka w okresie objętym kontrolą nie zapewniała dzieciom wyżywienia. Zgodnie z miesięcznym planem pracy i zapisami w Dzienniku w Placówce organizowano zajęcia kulinarne realizowane przez wychowawcę, podczas których sporządzano np. sałatkę owocową /akta kontroli str. 125/.

2. Pomoc w nauce

Podczas kontroli ustalono, że podopieczni Placówki mogli liczyć na pomoc wychowawców przy odrabianiu prac domowych, zgodnie z ich potrzebami. Powyższe potwierdzone zostało również w toku rozmów z dziećmi, przebywającymi w Świetlicy, które wskazały, że otrzymywały wsparcie w zakresie odrabiania lekcji oraz pomoc w nauce, kiedy tego potrzebowały.

3. Organizacja czasu wolnego, zabawa, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań

Na podstawie informacji przekazanych przez Dyrektora MGOPS i wychowawcę oraz w wyniku analizy dokumentacji ustalono, że Placówka w czasie wolnym proponuje podopiecznym gry i zabawy w Świetlicy jak również na świeżym powietrzu, odbywają się także spacerunki po okolicy. Dzieci zachęcane są do czytania literatury oraz czasopism zgromadzonych w Jednostce. Wychowawcy starają się rozwijać kreatywność dzieci poprzez prace plastyczne oraz techniczne. W okresie objętym kontrolą Jednostka organizowała wychowankom następujące wyjazdy/wycieczki:

- wyjazd na warsztaty do Kaczego Bagna,
- zajęcia terenowe – terapia lasem z elementami socjoterapii w Elblągu. Kontakt z przyrodą ukierunkowany był na odczuwanie spokoju, relaksu i miał bardzo pozytywny wpływ na samopoczucie dzieci,
- wyjazd do kina w Elblągu,
- wyjazd do Warmioliandii w Olsztynie, gdzie wychowankowie spędzili czas na zabawach ruchowych.

Wychowawcy realizowali również zajęcia o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, propagujące zdrowy styl życia, wskazujące sposoby rozwiązywania konfliktów bez przemocy, rozładowywania złości w sposób społecznie akceptowany /akta kontroli str. 39-40/.

4. Zajęcia specjalistyczne

Z analizy dokumentacji prowadzonej w Placówce wynika, że zapewniała ona dzieciom wsparcie socjoterapeuty i psychologa. Program socjoterapeutyczny skierowany do grupy dzieci uczęszczających na zajęcia Świetlicy został utworzony celem:

- poprawy społecznego i emocjonalnego funkcjonowania oraz nauki nowych umiejętności społecznych tj. radzenia sobie w sytuacjach trudnych, nawiązywania relacji z rówieśnikami i dorosłymi, odreagowanie nagromadzonego napięcia, agresji i złości,
- nauki wychodzenia z ról niekorzystnych dla dzieci oraz wypowiadania się o swoich przeżyciach,
- nauki rozpoznawania i wyrażania emocji oraz panowania nad różnymi stanami emocjonalnymi.

W pracy terapeutycznej wykorzystywano elementy Treningu Zastępowania Agresji, Pedagogikę zabaw, Arteterapię oraz Motor Skill Learning /akta kontroli str. 41-42/.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Placówka stwarzała dzieciom i ich rodzicom możliwość konsultacji i pracy z psychologiem /akta kontroli str. 38/.

Dodatkowo, wychowawcy Placówki byli w stałym kontakcie ze specjalistami, takimi jak logopeda czy pedagog ze szkół z terenu miasta i gminy Orneta, i w ramach współpracy prowadzili pracę specjalistyczną z danym dzieckiem.

W rozmowach z kontrolującymi dzieci poinformowały, że podczas pobytu w Świetlicy grają w gry planszowe, skaczą w gumę, chodzą na spacer, na lody oraz jeżdżą na wycieczki. Najbardziej podobała się im wycieczka do Warmioliandii w Olsztynie oraz wyjazd na zajęcia terenowe do Elbląga. Poinformowały także, że często chodzą na plac zabaw i na boisko, a w razie potrzeby mogą liczyć na pomoc wychowawców przy odrabianiu lekcji. Wszystkie dzieci potwierdziły, że lubią przychodzić na Świetlicę /akta kontroli str. 126/.

5. Inne usługi świadczone przez placówkę oraz inne formy działalności prowadzone przez placówkę

Kontrolowana Jednostka nie świadczyła innych usług, nie prowadziła również innych form działalności poza opisanymi powyżej.

Uwagi i wnioski:

W okresie objętym kontrolą w Placówce podejmowano działania ukierunkowane na wspieranie wychowanków oraz ich rodzin, rekomenduje się zatem dalsze utrzymanie dobrej jakości świadczonych usług i działań na rzecz dzieci.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) do wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. 2015 poz. 1477).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Wioletta Sinkiewicz – główny specjalista

Iwona Czmochowska – główny specjalista